

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سلسله تک‌نگاشت‌های
الگوی اسلامی ایران پیشرفت

جستاری در مبانی علوم اجتماعی اسلامی

مهر ماه ۱۳۹۴

رهبر فرزانه انقلاب اسلامی:

باید در طراحی الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت
بر چهار عرصه‌ی فکر، علم، معنویت و زندگی تکیه شود
که در این میان، موضوع «فکر» بنیانی‌تر از بقیه‌ی عرصه‌ها است

در دیدار اعضای شورای عالی
مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت
۱۳۹۱/۱۲/۱۴

سرشناسه	: بستان، حسین، ۱۳۴۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: جستاری در مبانی علوم اجتماعی اسلامی / حسین بستان (نجفی).
مشخصات نشر	: تهران: مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، انتشارات الگوی پیشرفت، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۶۲ ص: مصور، جدول، نمودار.
فروست	: سلسله تک‌نگاشت‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت: ۳۴.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۱۱-۲۱-۰
وضعیت فهرست نویسی: فیبا	
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: اسلام و علوم اجتماعی
موضوع	: جامعه‌شناسی اسلامی
شناسه افزوده	: مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، انتشارات الگوی پیشرفت
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۳ ج۵ / پ۴۶ / BPT۲۲
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۸۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۷۵۵۰۵۴

سلسله تک‌نگاشت‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت: جستاری در مبانی علوم اجتماعی اسلامی

نگارش: حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر حسین بستان (نجفی) (عضو هیئت‌علمی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه)

ناشر: نشر الگوی پیشرفت، وابسته به مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

نوبت چاپ: اول، مهرماه ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۱۱-۲۱-۰

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

تلفن: ۰۲۱ ۸۸۰۱۴۶۴۸ - ۰۲۱ ۸۸۶۳۴۰۰۸

www.olgou.ir

Email:olgou@olgou.ir

نشانی: تهران، خیابان جلال آل‌احمد، روبه‌روی بیمارستان شریعتی، شماره ۳
تمامی حقوق این اثر متعلق به مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت است.
مسئولیت دیدگاه‌های بیان‌شده در این تک‌نگاشت بر عهده مؤلفان محترم است.

پیشگفتار

تعیین مبانی، ارکان، چارچوب و مسیر پیشرفت کشور در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران باید با مشارکت گسترده و حضور همه جانبه دانشمندان، محققان، نخبگان دانشگاهی و حوزوی و جوانان این مرز و بوم صورت گیرد. به گواه تاریخ و تجارب گذشته، پیشرفتی همه جانبه و پایدار خواهد بود که مبانی اسلامی و اقتضائات ایرانی در آن توأمان مورد توجه باشد.

اینک مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در آستانه اتمام سه سال تلاش‌های علمی، تخصصی و فکری درباره پیشرفت اسلامی ایرانی، برگزاری نشست‌های علمی و تخصصی، تاسیس اندیشکده‌های مرکز، انتشار صدها مقاله ارزشمند و تهیه نقشه راه تدوین الگو و انجام برخی از مراحل آن، در نظر دارد با هدف تولید دانش و گسترش و تعمیق ادبیات موضوعی در حوزه الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، آثاری را به صورت تک نگاشت‌های علمی فاخر منتشر نماید. تک نگاشت نوشتاری تخصصی و نیمه مبسوط است که توسط یک پژوهشگر خبره در یک موضوع خاص نگاشته می‌شود. تک نگاشت از نظر حجم و محتوا حد فاصل مقاله و کتاب است و نویسنده با پردازش و تحلیل یافته‌ها و مطالعات تخصصی پیشین و افزودن یافته‌های پژوهشی جدید خود و تحلیل جامع و منسجم آنها افق‌های تازه‌ای را در زمینه مورد بررسی می‌گشاید.

سلسله تک نگاشت‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت که در مجلدات مختلف منتشر می‌شوند، حاصل تلاش جمعی از استادان، اندیشمندان و محققان دانشگاهی و حوزوی است که مراحل مختلف نگارش، ارزیابی، ویراستاری، تدوین و انتشار را با نظارت متخصصان و اهل فن گذرانده است و در اختیار صاحب‌نظران قرار می‌گیرد. در پایان از مساعدت‌ها و تلاش‌های ارزنده نویسندگان تک نگاشت‌ها و داوران و مراکز مختلف علمی و پژوهشی که ما را در تهیه، تدوین و انتشار این سلسله یاری رساندند، تقدیر و تشکر می‌شود. امید است این محتوای علمی بتواند افق‌های نو و روشنی را در پیش چشم متخصصان دانشگاهی و حوزوی بگشاید و هر روز در طی مسیر تدوین و تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت گام‌های بلندتر و استوارتری برداشته شود.

فهرست

۷.....	خلاصه.....
۱۱.....	مقدمه.....
۱۳.....	مبانی معرفت‌شناختی.....
۱۳.....	منابع معرفت.....
۱۸.....	هدف علم.....
۱۹.....	رابطه‌آاست- باید.....
۲۱.....	رد نسبیت‌گرایی ارزشی.....
۲۳.....	جانبدار یا ارزشی.....
۲۵.....	مبانی هستی‌شناختی.....
۲۵.....	چیستی انسان.....
۲۶.....	فطرت.....
۲۹.....	عقل و عقلانیت.....
۳۱.....	اختیار.....
۳۱.....	آگاهی.....
۳۲.....	اصالت فرد و جامعه.....
۳۲.....	فردگرایی / کل‌گرایی هستی‌شناختی.....
۳۵.....	فردگرایی / کل‌گرایی روش‌شناختی.....
۳۶.....	چیستی واقعیت اجتماعی.....
۳۸.....	علیت.....
۳۸.....	علیت فاعلی.....
۳۹.....	علیت غائی.....
۴۱.....	قانون‌مندی هستی.....
۴۲.....	مبانی روش‌شناختی.....
۴۲.....	مفهوم‌سازی.....
۴۵.....	فرضیه‌سازی.....
۴۹.....	مدل‌سازی.....
۵۱.....	نظریه‌سازی.....

۵۱	صورت‌بندی نظریه
۵۲	سطوح نظریه‌های جامعه‌شناختی
۵۳	استراتژی نظریه‌سازی
۵۵	اعتبارسنجی نظریه
۵۷	نتیجه‌گیری
۶۰	منابع